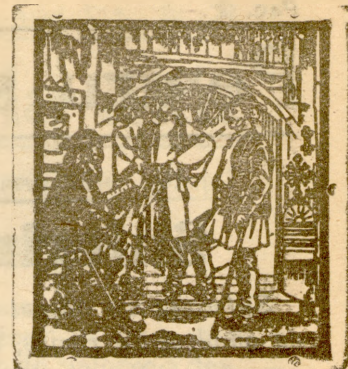

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Țineți cu poporul
ca să nu rădăciți!”

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
înregistrată în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 57-1243.

Organ al Asociației pentru literatura română și
cultura poporului Român, „Astra”

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943.

Dreptate pentru Transilvania

Săptămâna trecută Consiliul celor patru miniștri de externe ai Marilor Puteri, întrunit la Paris, a luat o hotărâre de importanță istorică pentru țara noastră. Discutând elaborarea tratatului de pace cu România, acest Consiliu a dat Marți 7 Mai 1946 următorul comunicat cu privire la frontiera româno-ungară: „Decizia dictatului dela Viena din 30 August 1940 este declarată nulă și neavenită. Frontiera dintre România și Ungaria așa cum exista la 1 Ianuarie 1938 este restabilită prin prezentul articol”.

Această hotărâre, luată de exponenții autorizați ai celor patru mari națiuni aliate: Statele Unite, Marea Britanie, Uniunea Sovietică și Franța, vine să consfințească printr'un act de drept, cum e tratatul de pace, o situație recunoscută în mod principial încă din momentul semnării armistițiului.

Declararea formală de nulă și neavenită a deciziei dictatului dela Viena restabilește încă odată — și pentru totdeauna — dreptatea cauzei românești în Transilvania. Românii au fost întotdeauna conștienți de această dreptate deoarece au știut să înfrunte de atâtea ori vitregia vremurilor, rămânând neclintii. Pământul sfânt al Transilvaniei a fost pentru poporul român leagăn încă dela începuturile sale istorice, fiindcă pe acest pământ s'a născut.

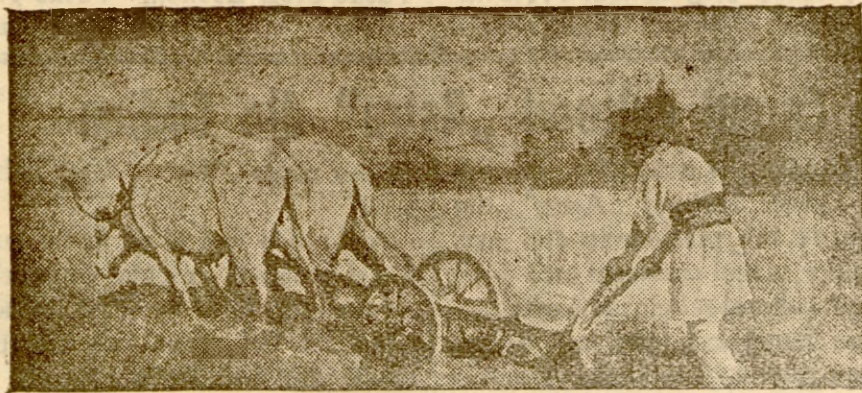
Unirea Ardealului la Patria Mamă, hotărâită cu însuflețire la 1 Decembrie 1918 a fost o consecință a dreptului de autodeterminare liber exprimat de poporul majoritar care era cel românesc.

Transilvania face parte integrantă din România, prin forța acestui drept, care este puternic sprijinit de factorul etnografic și social economic.

„Arbitrejul” dela Viena n'a vrut să fină seama de toate acestea și prin forță a făcut ca vremelnice să stăpânească nedreptatea. Vreme de cinci ani s'au deslănțuit asupra românilor din Ardealul de Nord toate asupririile și fărădelegile, s'a deschis zăgazul tuturor pasiunilor și cruzimilor; le-am suportat însă cu răbdare de martiri știind că dreptatea — care era a noastră — va învinge.

Când a sunat ceasul, această credință nestrămutată în puterea dreptății a întărit brațul soldaților noștri în lupta grea pentru desrobire. În cumpăna hotărârii dela Paris, care a făcut dreptate pentru Transilvania, a atârnat greu

Istorie valahă

Cu fruntea 'mbrobonită de sudoare,
Mereu tăcuți, cu sapa ori cu plugul,
Smulgeam cu trudă brazdelor belșugul
Și 'mpărțeam din el pe fiecare.

De mii de ani la țel... Ci rar, atunci
Când peste seamă se împlea paharul,
De prin castele rămânea doar jarul
Și răsufla norodul frânt de muncii...

Din ciclul „Grădește neamul”... I. V. Spiridon

Sărbătorirea zilei de 10 Maiu

Aniversarea independenței care în acest an s'a contopit cu ziua victoriei a fost sărbătorită în toată țara cu mare însuflețire.

În Capitală în cadrul unor mari solemnități și în prezenta M. Sale Regelui, a Mareșalului Tolbukin și a membrilor guvernului s'a desvelit monumentul eroilor sovietici după care

și sângele celor 169.822 de români, soldați și ofițeri, cari s'an jertfit în campania din Vest, dealungul pământului ardelean și până în munții Tatra.

Frământata noastră istorie ne a învățat, că drepturile popoarelor nu se câștigă și nu se pot păstra decât prin jertfe. Și poate tocmai pentru aceasta am sârgerat din belșug, prezentându-ne la conferința păcii cu prețul sângelui, fiind a petra putere care s'a jertfit mai mult în lupta contra vrăjmașului comun.

La Paris, noi nu ne am dus cu acte mincinoase, cum au făcut alții la Viena, noi am lăsat să vorbească dreptul istoric și jertfele nenumerate ale soldaților români.

Și hotărârea n'a mai putet să întârzie: s'a făcut dreptate pentru Transilvania!

În satele albe și curate din Ardealul de Nord bat clopotele bucuriei. Câmpiile mănoase se însuflețesc și

a urmat o măreață paradă militară.

La Sibiu solemnitatea sărbătoririi acestei zile s'a desfășurat în Piața Regele Ferdinand. La ora 11 a început parada. Într'o ținută impunătoare au defilat elevii din școli, muncitorii din fabrici și în sfârșit glorioasa noastră oștire. A impresionat deosebit ținuta pină de avânt a elevilor dela Școala Militară.

ele căci soarele dreptății a biruit întunerecul.

Am scrâșnit în dinți timp de cinci ani revolta împotriva nelegiuirilor, dar azi e zi de sărbătoare. Poporul român a învățat din suferințele atâtor veacuri că nu te poți bucura atunci când inima ți-e copleșită de gândurile întunecate ale răzbunării. Oricât de mari au fost suferințele noi ne întoarcem cu mărîmîmie către raționalitățile conlocuitoare ca să le întindem o mână împăciuitoare.

Au curs prea multe lacrimi din ochii noștri ca azi să oșuprim pe alții. Inima românului e deschisă și bună; el nu știe să dușmărească... Dar așteaptă să fie înțeles și tratat la fel.

Un singur gând să ne însuflețească deci de azi înainte: solidaritate și înțelegere pentru a reface toate stricăciunile războiului.

... Bat clopotele bucuriei în Ardealul de Nord: s'a făcut dreptate pentru toți...
Liviu Măgeanu

3/15 MAIU ȘI „ASTRA”

Se vorbește despre anul 1848 ca despre un an stăpânit pretutindeni de duhul revoluțiilor naționale. În Italia, în Franța ca și în părțile unde apăsa grea mândria Vienei imperiale ori a Budapestei, au început să se miște oamenii trudei, oamenii pământului.

Este adevărat că uimitoarea ridicare a neamului, ca un singur om, împotriva celor cari îl apăsa de atâtea veacuri s'a făcut și sub înrâurirea pe care a avut-o asupra oamenilor câteva idei venite din Apus. Dar cu mult mai mult decât al ideilor Apusului, această ridicare este rodul târziu al altor asemănătoare prăbușiri. Revolta pentru dreptate socială și libertate națională a anului 1848 este, în duhul ei, una și aceeași cu cea dela 1784 și cu cele de mai înainte. Duhul suferințelor și al umilințelor oamenilor gliei.

Duhul marelui adunări dela 315 Maiu 1848 de pe câmpia din apropierea Blajului se întemeiază politicește pe un fel de instinct al poporului, care nu greșește. Marele Simion Bărnuțiu a fixat pentru totdeauna această idee în cunoscutul său îndemn: „Țineți cu poporul ca să nu rădăciți!”

Asociațiunea „Astra”, născută nu cu mult după ce moșii lui Iancu m'nfrunțau de Viena au fost în și mai povarnice lanțuri aruncați de Budapesta, a luat duhul acestui îndemn și plecând dela el, a căutat cu toate puterile și cu toate primejdiile să ajute poporul, luminându-l și unindu-l. Ea s'a născut foarte puțin, aproape deloc sub influența unor curente de idei venite din Apus și aproape cu totul din nevoile adânci și reale ale poporului român din Ardeal, căruia i-a fost, cu deosebire în epoca absolutismului austro-ungar, alături de Biserica strămoșească, aproape singure îndrumătoare.

Născută din nevoile sufletului românesc, neîndepărtându-se niciodată și sub orice primejdie de acest suflet, ea va avea un rost înalt atîta vreme cât va exista pe aceste meleaguri sufletul care i-a dat naștere.

P. S. Dorini

S F A T

O faptă când vei face-anume
Întăiu tu cugetă-te bine:
Atunci când s'o afla în lume
Ți-aduce cinste sau rușine?

Pentru suflet

Sub steagul Astei

Pentru trup

Pe urmele Domnului

Suferința

Suferința s'a născut în lume odată cu omul și i-a rămas, în ciuda tuturor născocirilor și progreselor veacurilor, tovarășe nedespărțită dela leagăn până la mormânt.

A pătruns deopotrivă atât în palatele luxoase ale bogatilor, cât și în colibe goale ale săracilor.

A zdruncinat ființa tuturor, atât a celui tânăr cât și a celui bătrân, făcând să curgă aceleași lacrimi cari de s'ar fi adunat la un loc, ar fi format râuri întregi. Cât de minunat exprimă Ecclesiastul, prin cuvintele „deșertăciune sunt toate, și toate sunt deșertăciuni afară numai de a iubi pe Dumnezeu”, această tragedie umană.

Suferința devine cu atât mai mare și mai grea, cu cât omul se depărtează de Dumnezeu.

Aceasta fiindcă Dumnezeu ține în mână tot lanțul suferințelor, pe care îl scutură câte puțin, tot de atâtea ori, de câte ori răutățile și fărădelegile noastre întrec bunătatea Lui.

O face aceasta nu pentru a pedepsi ci pentru a întoarce și îndrepta, ca orice tată bun, pe tiul plecat pe calea pierzării.

Dacă viața ne-ar fi numai ca o zi minunată de primăvară, plină de toate bucuriile și plăcerile, am uita scopul cercării noastre, și nu am aprecia la justa lor valoare darurile cu cari ne-a binecuvântat Dumnezeu.

Suferința însă ne arată lămurit toate acestea. Numai după ce cunoști grozăviile unei nopți furtunoase, poți admira frumusețile unei zile senine.

Fierul prin toc se curăță de rugină, omul prin suferință se curăță de spini patimilor ce i-au întunecat rațiunea, prin ea se înalță, se edifică.

Cele mai mari și de neuitat evenimente sunt acelea pe cari le trăim atunci când bem paharul cel mai amar al suferinței și aceasta fiindcă atunci ne uităm pe noi înșine, uităm de trupul acesta, de care cu atâta strășnicie grijim și ne înălțăm sufletește către Acela de care până atunci am uitat că există, dar de care vedem că depindem cu totul în aceste momente.

Numai întoarcerea noastră din timp la Dumnezeu, ne poate scurta suferințele zilelor noastre și ne poate aduce pacea cea mult dorită, pe care vom prețui-o mai mult decât am prețuit-o vreodată.

Preot Gh. Strejac

PROVERBE

- Sacul gol stă în sus numai cât îl ții cu mâna.
- Numai o singură sabie încapă în teacă.
- Apa trece pietrele rămân.
- Geaba bați toaca la urechea surdului.
- Corb la corb au-și scoate ochii.
- Nu te lăuda cu ziua de mâine, că nu știi ce poate aduce cea de azi.
- Când moare vulpea, găina nu elește.

Cercul cultural „Astra” din Surduc-Sălaj

În după masa zilei de 23 Aprilie a. c., tineretul studios și un mare număr de săteni din comuna Surduc au hotărât înființarea unui „Cerc cultural „Astra”.

Ședința de organizare a fost prezidată de d. Ioan L. Miza, ca delegat al Despărțământului J. bou. Dsa, într-o frumoasă vorbire, arată necesitatea înființării unui Cerc cultural în această comună, arătând munca ce trebuie depusă pentru ridicarea nivelului cultural al masei. Elevul L. Miza Sebastian, după ce citește celor prezenți „regulamentul Asociațiunii Astra”, vorbește despre scopul

„Cercului cultural”, reliefând marele rol pe care îl joacă în apriga bătălie împotriva neștiinței.

Convinși de necesitatea acestui Cerc cultural în comună, s'au înscris numeroși membrii.

După aceasta se trece la alegerea comitetului de conducere. Au fost aleși prin aclamații următorii:

Președinte: Petru Bără, Vice-președinte: Ioan Cănoean, Secretari: V. Volf și L. Miza Sebastian, Casieri: Victor și Gavril Vagner, Bibliotecari: Ioan Săvoș și Mircea Pop, Controlor: Vasile Oros, Econom: Vasile Turbucanu. **Seb. M. Cigleneanu**

Cercul cultural „Astra” din Codlea

Continuându-și activitatea sa rodnică, Cercul cultural „Astra” din Codlea, de sub presidenția dlui prof. A. Boldor, a mai organizat încă două șezători cultural-religioase foarte reușite, pe lângă celelalte trei despre cari am relatat în unul din numerele trecute.

Prima a avut un bogat program executat în întregime de tineretul univ. local, încadrat în soc. „Gh. Cosbuc”, de sub presidenția d'ui A. Marian.

A vorbit pâr. A. Marian despre „Apostolatul laic”, arătând că în aceste vremuri grele și laicii pot avea o mare contribuție la susținerea credinței noastre strămoșești. După coruri și recitări s'a jucat cu deosebit

succes piesa „Mort în fața Tribunalului”

A doua a fost și ea la fel cu un bogat program executat în întregime de tineretul local încadrat în societatea „Sf. Gheorghe”, de sub presidenția dlui Gh. Sirejac.

A vorbit d. pretor al plășii Codlea, I. Lazăr despre „Respectul legii și al autorității”.

Au urmat recitări și coruri religioase, după cari s'a jucat piesa „Păcatul Beției”.

Pâr. Gh. Strejac în cuvinte alese încheie șirul strădaniilor Cercului local „Astra” mulțumind cu acest prilej asistenței pentru dragostea cu care au luat parte la toate cele cinci manifestații. **Un asistent**

Fel de fel

Circulația apei în natură

Cantitatea de apă conținută de toate mările și oceanele la un loc, ar fi după unele calcule de 1350 milioane de kilometri cubi.

Cantitatea de apă care se ridică depe suprafața acestor mări și oceane prin evaporare ar fi de 385.000 de kilometri cubi.

Plosia înapoiază mărilor și oceanelor 365.000 de kilometri cubi.

O femeie care numără stelele

E o englezoaică, pe numele ei Etel Bellamū, profesoară de universitate în orașul Oxford. De când se ține de meseria aceasta se spune că a numărat peste un milion de stele. E dela sine înțeles, că nu cu ochii liberi, ci cu tot felul de instrumente măritoare.

Cât aleargă de repede diferite animale

Cel mai iute animal este gazela, un fel de cal ce trăiește prin America de Sud și prin continentele calde. Ea face într-o secundă 27 m. Urmează apoi calul englez de curse care face pe secundă, ca și ogarul rusesc 25 m. Lupul aleargă 10 m. pe secundă, iar câinele de vânătoare 4 m. pe secundă. Dintre paseri, cea mai repede zboară rândunica cu 140 m. pe secundă, adică 400 km. pe ceas. Ullul zboară 74 m., iar porumbul de poștă 50 m. pe secundă.

Colțul bunei gospodine

Drob țărănesc

Se taie pâinea în bucățele, se moaie în lapte dulce, se sfărâmă bine și se amestecă cu gălbenuș de ou. Într-o cratiță se frig bucățele de slănină, în care la urmă se adaugă ceapă rasă, părușel verde tocat, mărar verde tocat, sare și puțin piper. După ce s'au prăjit puțin se amestecă cu pâinea muiată. La urmă se adaugă și albușele de ou bătute spumă și se amestecă ușor. Se unge un vas cu untură, se toarnă înăuntru compoziția și se pune în cuptor să se coacă. Acest fel de mâncare se poate servi cald sau rece, se face, repede și din alimente pe care oricând le avem la îndemână

LOEW & Co. Soc. Anonimă Sibiu

Extras din procesul verbal al adunării generale ordinare ținută în ziua de 30 Martie 1946

S'au reales în comitetul de cenzori, pentru anul 1946, Dna Emmi Loew, Dl Ernst Wagner și Dl Karl Wagner, iar ca supleanți Dnii Mihail Paulini Rudolf Mysz și Friedrich Loew.

Urmează semnăturile

Grefa Tribunalului Sibiu, Secția III. Com. Dos. Nr. Fsoc. 692 | 1938.

Prezentul extras fiind trecut în registrul de ordine la Nr. 163—1946, se vizează de noi pentru afișare și publicare.

Prim Grefier,
Constantin Golocan

SFATURILE DOCTORULUI

Vaccinarea sau oltoitul

În timpurile vechi una dintre cele mai grozave boale a fost bubatul sau cum spune pe limba medicilor variola. Apărea din când în când ca o turtură printre oameni și secera mai înspăimântător decât cel mai sângeros războiu. Sunt cunoscute numeroase cazuri când această boală în decurs de câteva luni a nimicit sate și chiar județe întregi. Se știe că multe sate și orașe înfloritoare în veacurile trecute au fost șterse de pe suprafața pământului de bubat — tocmai ca de un războiu din cauza acestei boli, care când se ivea nu mai cunoștea oprire și populația tugea din calea ei ca din calea focului.

Azi nimeni nu se mai teme de ea fiindcă s'a găsit leacul care o împiedică să se mzi răspândească printre oameni. Leacul ei este oltoitul. După cum știe toată lumea, copiii se oltoiesc la vârsta de 1 an și 8 ani de bubat și prin această oltoire, cei oltoțiți sunt feriți de boală.

O altă boală tot atât de înspăimântătoare ca bubatul a fost holera. Și această boală nimicea pe oricine cădea în calea ei și se ivea mai ales în timpul războaielor. Foarte adesea în veacurile trecute războaiele se oșteau preau fiindcă holera secera mai mulți soldați decât armele dușmanului. Medicii au aflat că omul poate fi oltoit și contra holerei și de când s'au făcut aceste oltoiri boala a dispărut cu totul.

În ultimul timp s'a început a se oltoii copiii mici și contra otitice și s'a constatat că copiii oltoiiți nu mai capătă otitice. Cu ajutorul lui Dumnezeu vom ajunge ca să scăpăm și de această boală.

Dar a mai rămas o boală, care curmă viața multor oameni. Este lingoarea sau cum se mai numește febra tifoidă. Și contra acestei boale s'a găsit leacul de oltoire, dar puțintea acestei oltoiri nu durează decât 1 an. Dar și așa e bine fiindcă de câte ori apare boala în sat, omul se oltoiește și e sigur că în acel an nu se va îmbolnăvi. Rândurile de față vor să fie o învățătură pentru toți de a ne feri sănătatea de lingoare. De câte ori auziți sau știți că în comuna D-voastră s'a ivit această boală supuneți-vă cu toții la oltoirile cari le face medicul, fiindcă e singurul mijloc de a scăpa cu siguranță de boală. Și dacă se vor face oltoirile de câteori apare această boală, vom ajunge ca în scurt timp să dispară de pe pământ acest dușman și să vorbim despre el ca despre o primejdie trecută, cum a fost undeva și bubatul.

Dr. I. C.

S F A T

În toate drumurile tale
Cu cine mergi ia seama bine:
După tovarășul de cale
Ai și tu cinste sau rusine.

I. V. Sp

Indrumări agricole - Dela o săptămână la alta

Cultura cartofului

II

Copilul mic, omul bolnav, oare nu hrănește tot cu mâncări ușoare de cartofi zdrobiți? Sunt nenumărate rețetele, la care doctorul recomandă primul rând mâncărurile de cartofi prajite, sau numai un pic miruite de ulei.

Din așanumitul amidon, amyl, scrobulară sau întâreală, care e partea cea mai valoroasă a cartofului — se fac și întârelele, cu cari mândrele noastre mueri, se întăresc cămășile de ca floarea mărului. Și tot din acest amidon se fabrică și spirul, care de întrebuințat în medicină, ne este de folositor din punct de vedere de sănătate — dar din care unii oameni își pregătesc moarte, adică hoara aceea care turbură creierul, strică puterea omului, și adeseori îndrăgăză mai jos decât dobitoacele necuvântătoare.

Dacă într'un an nu poți consuma, și vinde toți cartofii, nu e nici o păcate: fierți sau băgați în groapă de ton, de piatră, ba și de pământ, și operiți bine cu un strat gros de țânză ca aerul să nu dea de ei — se păstra fiind buni pentru hrana animalelor — și doi ani.

Pe un jugăr, bine cultivat, se produce cel puțin un vagon de cartofi. Socotească fie cine cât ar face în un an azi, și faceți o comparație cu cele 1200—1500 kg cucuruz, cu cele 10—800 kg grâu, producții, cari în z norocos se pot recolta de pe aceeași întindere de pământ?

Dar, ca să se producă mai mult de un vagon, deoarece sunt multe calități în Țara noastră în care se produc și un vagon jumate la jugăr, trebuie să știm și să facem următoarele:

1. Sunt multe soiuri de cartofi. Oamenii dintr'o regiune ar trebui să cultive numai acea varietate, care s'a dovedit, că produce mai mult. Datoria aceasta de-a dovedi, care e cel mai potrivit soi pentru o regiune oarecare, — e a Camerei Agricole, care trebuie să ajute Institutul de Cercetări Agronomice, să facă multe câmpuri comparative în tot județul, unde să mearse oamenii și peste vară, spre a vedea cum trebuie să se lucreze cartoful, și să vină și la recoltat să vadă, ce folos are varșă cuiburile diferitelor varietăți.

2. În al doilea rând, trebuie să știm, ce cel mai bun pământ pentru cartof este cel mai nisipos. În pământul greu, compact — se fac și puține tubercule, putrezesc ușor, când timpul este ploios și nu se dezvoltă, când este secetă, când pământul se înclăstează ca oțelul.

3. Pământul să fie arat din toamnă înainte, să fie gunoit fie de cu toamnă, fie în primăvară din vreme. Și să se mărunțit ca în straturile din grădina.

4. Cartofii se pun în rânduri depărțate unul de altul de 3 palme (60 cm) și cuiburile în rânduri de 2 palme (40 cm). Cuibul trebuie să fie adânc de un lat de palmă (10 cm).

Cartofii se pot pune, în special în

terenule mai nisipoase, și dacă se pun suprafețe mai mari, și după plug tot a treia brazdă; dar și mai bine se pot pune în brazde făcute cu plugul de mușuroit (rarița). Pentru împrejurările noastre însă să rămânem la cuiburi făcute la 60-80 cm. în care caz, dezvoltându-se lugerii — vor acoperi tot pământul împiedecând evaporarea apei.

5. Cei mai buni cartofi de sămânță sunt cei de mărime mijlocie. E foarte bine dacă nu te temi de furt, și de stricăciunile animalelor — să lași cartofii puși în cuiburi câteva zile neacoperiți, să-i prăjească puțin soarele. Cresc mai viguroși.

6. După ce au răsarit cartofii și sunt de 3-4 degete — se face prima săpătură. Cu cât mai din vreme, cu atât mai bine: — să afânăm pământul, să între aerul în el și să împiedecăm evaporarea apei din țărână.

7. Când sunt de o palmă se face a doua săpătură strângând ceva pământ în jurul tulpinelor.

8. Înainte de înflorire se face adevărata mușuroire, în așa fel, că între tulpinile unui cuib să rămână chiar neacoperit, adică: apele de ploii să nu se prelingă de pe mușuroi între rânduri, ci — să alunecă printre tulpini la rădăcini.

9. Cartoful are multe boli despre cari vom vorbi pe îndelete cu alt prilej. De data asta amintim numai atâta: Cartoful, dacă nu are frunze, nu se poate nutri, și atunci nu și poate face nici tuberculele.

Putem dubla producția de porumb?

Păpușoiul se seamănă zilele acestea, când pornesc spinii numiți porumbi, porumbari sau porumbei, a-și scoate minunatele flori albe. Pe fețele însoțite, unde nu e teamă de îngheț, am văzut, că oamenii au luat-o înaintea înfloritului porumbarilor cu 8-10 zile.

Pământul trebuie să fie necondiționat arat din toamnă. Primăvara numai să grăpează, pentru ca țărâna reavănă să nu se mai expună uscării vântului și soarelui. Asta-i teoria, pentru că realitatea pe tot cuprinsul pământului românesc e ceastalaltă, anume:

Plugarii știu, că sub cucuruz trebuie gunoit. Și de fapt și gunoiesc cu băligarul adunat peste iarnă. Dararest băligar îl cară pe holdă numai primăvara. Ce-i faci acum, căci el trebuie băgat în pământ? Ca să-l îngropi, trebuie să ari. Iată deci, că de cele mai multe ori suntem nevoiți a ara primăvara. Gunoiul își pierde din puterea lui, cum îmi spun sătenii, se trezește, dacă-i lăsat vreme îndelungă să-l bată soarele și vântul. Prin urmare: cât mai repede să se care, și cât mai repede să se are.

Pentru ca să împăcăm cerința de gunoiu a cucuruzului, atunci când nu avem să ducem câte 20 care pe un jug, stăruim să se cultive în cuiburi. Cum se va proceda? Ce s'a arat,

Dela începutul lumii, mintea omenească a căutat să folosească lucrurile și obiectele ce găsea în jur pentru bunăstarea, siguranța și confortul omului. Dar cu timpul omul a fost în stare să nescocască chiar și lucruri și materii cari nu existau în natură. Azi foarte multă lume lucrează sau folosește de dimineața până seara o sumedenie de lucruri pe cari nu natura i le-a pus la îndemână, ci numai mintea omenească. Iată câteva dintre aceste lucruri.

Săpunul este o născocire omenească, fiindcă natura nicicând și nicăieri nu a produs așa ceva. Pe timpul lui Hristos săpunul era necunoscut și abia după vreo câteva sute de ani în urmă s'a aflat, că din grăsime și leșie se poate fabrica o materie, care curăță murdăria. Azi sunt mii și mii de fabrici în lume, cari fabrică săpunul și în ultimul timp nici nu mai folosesc grăsime pentru fabricarea săpunurilor. Au aflat să facă săpun din leșie și cărbune sau funingine, iar săpunul din funingine e tot așa de bun ca din cea mai bună grăsime.

Porțelanul e tot o născocire a minții omenești. Fabricarea lui a început cu mii de ani înaintea timpurilor de azi. Azi s'a ajuns să se facă din porțelan — în loc de fier sau de plumb — țevi pentru apăducte, canal, transport de petrol, cari țevi în multe privințe sunt mai bune decât cele de fier.

O altă descoperire a omului este

cimentul. S'a descoperit din întâmplare, și descoperitorul lui nu a știut atunci că ce lucru de valoare a descoperit. Azi cimentul ocupă locul de frunte în construcții și pe zi ce merge este tot mai mult îmbunătățit. S'au fabricat soiuri de ciment cari sunt mai tari decât oțelul și este folosit pentru înlocuirea oțelului în mașinile grele. Asemenea s'a descoperit un fel de asfalt din care se fac drumuri și care este cu mult mai tare decât cea mai tare piatră.

În numărul viitor vom vedea alte descoperiri ale minții omenești.

Cererile

meseriașilor patroni

Meseriașii patroni se străduiesc de aproape un an să arate guvernului țării păsurile lor, pentru a fi aduse la îndeplinire. S'a numit o comisie ministerială, din care fac parte și trei delegați ai meseriașilor patroni, să studieze cele 24 cereri privitoare la funcționarea și producția atelierelor meșteșugărești și să facă propuneri pentru alcătuirea respectivelor proiecte de legi.

Până astăzi această comisie a ținut trei ședințe, în cari s'a ajuns cu meseriașii la următoarele înțelegeri și precizări:

1. Pentru cismari, croitori, fotografi, măcelari, brutari și pălărieri, impozitul cifra de afaceri a fost trecut la materia primă.

2. La cofetari, sobari, lăcătuși, fierari, tinichigii, tâmplari, dogari, atelieri de rame, de împletit răchită și de umbrele, s'a fixat plata cifrei de afaceri pe bază de borderou lunar la valoarea materiilor prime cumpărate, fiind dispensați de a mai ține registrul special de cifră de afaceri. Pentru celelalte categorii de meseriașii patroni încasarea cifrei de afaceri a rămas în cercetare.

3. Pentru impozitul excepțional s'a stabilit că atelierelor sunt scutite de a mai da bonuri timbrate. De asemenea micii meseriași au fost scutiți de a mai ține registrul pentru materiale, cerut de acest impozit.

4. În privința calculării prețurilor s'a stabilit în principiu ca ele să se facă de syndicatele respective, iar meseriașii să aibă liste de prețuri aliate urmând a se cere avizul Comisariatului general al prețurilor.

5. S'a mai hotărât ca meseriașii să fie reprezentați în toate oficiile de aprovizionare și de împărțire a materialelor trebuincioase lucrărilor în atelieri. De asemenea vor fi reprezentați la toate ministerele unde se discută și să fac legi care-i privesc.

6. În curând vor lua ființă Camerele de meserii, legea fiind terminată. S'a deschis drumul împlinirii cererilor meseriașilor patroni. Datoria lor este să fie uniți și să continue lupta până la înlăturarea pentru totdeauna a tuturor necazurilor și greutăților ce-au avut de suferit. I. M.

dacă nu s'a făcut arătura din toamnă, până la amiază să se și grăpeze înainte de amiază, și tot astfel și după amiază aceasta e cea dintâi poruncă pentru păstrarea umezelii. Și dacă ai eret, și dacă nu ai arat acum primăvara se va grăpa bine, ca pământul să fie cât mai mărunțit. După aceea cu o greblă anume făcută, care are 3-4 dinți mari puși la 80 sau 90 cm. unul de altul, se va croi dealungul șirurile. Dar șirurile nu vor fi șiruri, căci fie cu aceeași greblă croești alte șiruri descumezându-se peste cele dintâi și unde se întretaie, acolo se va face un cub. Dacă holda e îngustă, atunci în loc de greblă, se va folosi o sfoară, pe pe care din 80 în 80, sau din 90 în 90 cm. vor fi smănă făcute cu lână roșie sau cu alteașa vizibil. Unde nodurile acestea vor cădea pe șirurile făcute cu grebla, va fi cuibul (natural sfoara se va potrivi, ca nodurile să cadă pe șirurile făcute cu grebla). În cuib se pun 2 pumni de bălegar, în felul acesta trebuindu-ne cel mult 4 cărute la un jugăr. Amestecând bălegarul cu țărâna, se aruncă 4 boabe, se trage țărâna peste ele și e bine, dacă se apasă pământul cu opincă, sau cu sapa. Cei doi pumni de bălegar vor da hrană aproape suficientă pentru cele două fire de cucuruz cari vor rămânea în cuib. Dar numai, dacă vom păstra și umezeala în pământ. Cum, se păstrează umezeala în pământ vom vedea în numărul viitor.

RECEMERICI

Pe un an, pentru țărani și intelectualiți dela sate	5000 Lei
Pentru negustori, comercianți și industriști	10.000 "
Instituții și autorități	20.000 "
Abonamente de sprijin	40.000 "
Prețul unui număr	200 "

Pentru cetitor! Din cauza greutăților de aprovizionare cu hârtie suntem nevoiți ca deocamdată să apărăm numai în patru pagini, urmând ca atunci când se va putea să revenim la numărul de pagini obișnuit.

Pelerinaj la Mănăstirea din Cioara. În ziua de 21 Mai a. c. Sf. Imp. Constantin și Elene, cu ocazia hramului, are loc procesiunea anuală la Mănăstirea din Cioara, jud. Alba.

Credincioșii sunt bineveniți iar donațiile pentru casele Mănăstirei se vor publica cu mulțumită.

Preot Constantin Oancea

Populația Bucureștilor. După rezultatele provizorii ale Recensământului general din 1941, Capitala țării are 993.000 locuitori stabili. Dintre aceștia, bărbați sunt 50,4 la sută, față de 49,6 la sută femei; după limba maternă, 96 la sută sunt români;

Paulini Gromen, Torcătorie Soc. în nume colectiv din Cisanădie

Asociații Gromen Ioan Nr. 478, Gromen Mihail Nr. 5, Taute Adolf Nr. 203, Walesch Mihail Nr. 92, Herbert Julius Nr. 433, Paulini Peter Nr. 183, Herbert Gheorghe Nr. 283, Bonfert Wilhelm Nr. 209, și Fleischer Peter Nr. 97 toți locuitori din Comuna Cisanădie, înființează o societate în nume colectiv cu emblema „Paulini Gromen torcătorie” cu sediul în Cisanădie, cu o durată nelimitată și cu un capital de Lei 55.000, în părți egale în proporția aportului fiecăruia și anume: Gromen Ioan cu un aport de Lei 15000 adică 6/22 parte, Gromen Mihail lei 5000 adică 2/22 parte, Taute Adolf lei 5000 adică 2/22 parte, Walesch Mihail lei 5000, adică, 2/22 parte, Herbert Julius lei 5000 adică 2/22 parte, Paulini Peter lei 2500, adică 1/22 parte, Herbert Gheorghe lei 2500, adică 1/22 parte, Bonfert Wilhelm lei 5000, adică 2/22 parte, Peter Fleischer lei 20000 adică 4/22 parte. Din capitalul social de lei 55.000 suma de lei 5000 s'a vărsat în bani, iar pentru suma de lei 5000 sau evaluat obiecte aduse în societate. Beneficiul și pierderile vor fi suportate de societari în proporția cu participarea lor la societate.

Societatea va fi semnată și reprezentată față de terțe persoane prin toți societarii în modul, că câte 2 (doi) societari iscălesc cu mâna proprie numele lor sub textul firmei tipărite, stampilate sau scrise cu mâna.

Urmează semnăturile.
GREFA TRIB. SIBIU SECȚIA III COM.

Dos. Soc. 86/946.

Prezentul extras fiind trecut în registrul de ordine la Nr. 89/946, se vizează de noi pentru publicare și afișare.

Prim Grefier,
C. Gologan

după religie marea majoritate sunt ortodocși, cu excepția Sectorului II Negru unde 26,2 la sută sunt Evrei; neștiutori de carte sunt 12,6 la sută din locuitorii trecuți de 7 ani.

Orașul milionarilor. Budapesta a ajuns orașul în care toți cetățenii sunt milionari. Valoarea banilor a scăzut așa de mult încât hârtiile de un milion circulă prin toate mâinile, s'au scos și bancnote de o sută milioane pengő.

Al 30-lea copil. Antoneta Jailon, din Paris, în vârstă de 43 ani, a născut pe cel de al 30-lea copil. Dintre aceștia 15 sunt în viață. Fiul cel mai mare are 26 ani.

Slatele Unite împrumută Anglia. Senatul american a aprobat proiectul de lege prin care se acordă un împrumut Angliei în valoare de 3.748.000.000 dolari.

Minierii americani au încheiat un „armistițiu”. D. John Levis, președintele sindicatelor de minieri a anunțat că minierii au reluat lucrul pentru două săptămâni, până la 25 Mai, orele 12. În acest timp măsurile de economisire a cărbunilor rămân în vigoare.

Vânătoareșii

Soc. de vânătoare (pescuit) trebuie considerate drept instituții de educație tehnică și etică, mai ales pentru vânătorii sau pescarii în formare. Deci ele trebuie să fie accesibile oricărui cetățean care pe lângă evidența de a fi susceptibil de o educație vânătoarească, mai întrunește și condițiile legale pentru a avea și purta o armă de vânătoare.

D-nii președinți ai soc. de vânătoare trebuie deci să caute elementele rătăcite din trecut, care din lipsă de mijloace bănești n'au avut putință de a se înscrie în societăți și să canalizeze aceste elemente în societăți (chiar pe zișii „braconieri”), tocmai pentru a le putea controla, educa și disciplina.

Acest punct de vedere este cuprins în pct. 10 al ordinului circular No. 300478-946 al Dir. Ec. Vânătorului și dacă va fi aplicat și înțeles de către președinții celor 6 mari societăți de vânătoare din județul Sibiu, vom ajunge ca:

— Să împușcăm numărul și primejdia „braconierilor”.

— Să avem „vânători” dintre oameții de pe sate, cu cari de altfel, de regulă, vânează împreună și orășeanul când iese la vânătoare, mai ales în munte.

Revista „Carpații”, are adresă nouă: Cluj, Str. Regina Maria Nr. 1; abonamentul costă numai 12000 Lei pe an. Vânătorii, pescarii și în deosebi paznicii, ar fi bine să se aboneze prin câte un mandat poștal trimis la adresa de mai sus.

Cooperativa Vânătorilor și pescarilor sprijiniți din România (Bucu-

Ce mai e nou în lume?

La noi în țară

Procesul guvernării Antonescu.

Cu toate că în săptămâna care s'a încheiat s'au discutat la Conferința Miniștrilor de externe dela Paris viitoarele hotere de la Apus ale României, deci o chestiune de cea mai mare importanță pentru țara noastră, ziarele din țară s'au ocupat în deosebi de marele proces care se desfășoară la Tribunalul Poporului din București, unde sunt judecați membrii fostului guvern legionar ca și aceia a fostului guvern condus de Ion Antonescu.

Procesul este încă în curs. Până acum au fost ascultați foarte numeroși martori, cari au dat explicații în legătură cu activitatea fostului guvern. Deosebit de importante au fost mărturiile d-lor Iuliu Maniu; președintele partidului Național Țărănesc, Constantin Brătianu, președintele partidului Național-Liberal și ale d-lui Gh. Brătianu, în timpul cărora s'a arătat că tratativele pentru încheierea armistițiului se duceau și de către fostul guvern Antonescu prin Stockholm, Madrid și Ankara.

La întrebarea dacă socotește că sunt vinovați sau nu, d. Iuliu Maniu

a răspuns că îi socotește vinovați „pentru că au pus mâna pe pușcă n'au întrebat națiunea, nu s'au sultat cu nimeni și deci au procedat în mod dictatorial”.

Procesul fiind încă în curs de desfășurare — abea s'a terminat a doua zi a reședințelor marilor și a încheierea rechizițiilor acuzațiilor publice — zultatul lui nu se cunoaște.

Un incident s'a produs la sfârșitul depoziției ca martor a d-lui Iuliu Maniu prin aceea că, la plecarea din sala de judecată d. Iuliu Maniu a dat mâna fostului mareșal Ion Antonescu.

Asupra rezultatului acestui proces vom reveni în săptămâna viitoare.

În străinătate

În Italia Victor Emanuel al III-lea, a abdicat în favoarea fiului său Umberto, care avea și până acum funcția de rege. Noul rege Umberto al II-lea, până la rezoluția plebiscitului va depune legiuitorul jurământ în fața națiunii.

Conferința miniștrilor de externe dela Paris continuă încă, fie de sine prin adunările lor. Până acum au ajuns la înțelegere în numeroase puncte în cari înainte de a se deosebiri de păreri. Cu prilejul celei conferințe s'a scos din discuție chestiunea frontierelor de vest ale României, care vor rămâne așa cum au fost fixate prin tratatul de la Trianon, doar cu mici îndreptări pentru a granița să nu mai aibă multe colțuri.

Dl. W. Churchill într-o conferință pe care a ținut-o la prilejul vizitei sale în Olanda, a spus că Europa să se organizeze într'un stat federativ asemeni Statelor Unite ale Americii. Chiar dacă nu face la început parte din el toate statele, celelalte ar fi libere să se adauge mai în urmă.

Ajutoare pentru Ungaria Asociația U.N.N.R.A. a hotărât să trimită Ungariei grâu și carne pentru a salva această țară din greaua situație în care se găsește.

Albania cere despăgubiri de războiu

Albania a înaintat Consiliului celor patru miniștri de externe întruniri dela Paris o scrisoare prin care cere să se cedeze o parte din flota italiană ca reparății de războiu.

Toate țările care au luptat alături de națiunile aliate în acest războiu trebuie să aibă influență în conferința păcii. Așa au declarat miniștrii Dominioanelor la Londra. Pare că și d. Bevin este însușit de această idee.

Conferința dela Paris urmează să-și încheie lucrările Marți, 15 Mai. Viitoarea conferință de păcii se va ține probabil în cursul lunii Iunie și vor participa la ea toate națiunile.

BUNE DE ȘTIUT

În Elveția în satul Champéry, de 400 de ani încoace femeile se îmbracă bărbătește și muncesc ca bărbații.

Cât timp trăiesc animalele fără mâncare

Din încercările ce s'au făcut s'a constatat că un porumbel rezistă foarte timp de 11 zile, iar păsările cântătoare numai 3 zile. Vulturul e mai rezistent, căci poate sta nemâncat mai mult de 20 de zile, iar pisica, după 31 de zile mai are încă puterea să se țină pe picioare. Broaștele o duc fără hrană timp de un an. Recordul par a-l deține ploșnițele, căci ele trăiesc încă, după 6 ani de nemâncare.

rești, str. Brezoienu 29) face cunoscut următoarele:

1. Membrii înscriși și cei ce mai doresc să se înscrie sunt rugați să facă avansuri egale valorii materialelor cu care doresc să se aprovizioneze.

2. Aceste avansuri se depun la sediul sau cont CEC No. 16473, până la 15 Maiu 1946; distribuțiile în ordine depunerii avansului și capitalul vărsat.

3. Cooperativa colectează piei de epure plătind 1000—2000 Lei pe bucătă.

4. Primire în consignație echipamente de vânătoare sau arme spre desfacere.

Pentru detalii și alte relațiuni doritorii urmează a se adresa în scris cooperativei.